

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **N. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 206-2005/04400 zo dňa 21. novembra 2005, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 S 189/2006-28 zo dňa 18. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 S 189/2006-28 zo dňa 18. marca 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .**

O d ō v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 2 S 189/2006-28 zo dňa 18. marca 2008 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 206-2005/04400 zo dňa 21. novembra 2005, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Ministerstva vnútra, sekcie verejnej správy, odboru štátneho občianstva a matrík č. 219191-2005/04194 zo dňa 12. septembra 2005 (ďalej len rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu) a rozklad žalobcu bol zamietnutý. Rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu nebolo vyhovené žiadosti žalobcu o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 7 zákona č. 40/1993 Z.z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaného (ďalej len zákon o štátnom občianstve), nakoľko nesplnil jednu z podmienok vyplývajúcich z citovaného ustanovenia zákona o štátnom občianstve, t.j. dĺžku pobytu na území Slovenskej republiky aspoň 5 rokov (žalobca mal na území Slovenskej republiky povolený trvalý pobyt len od 16. marca 2005 za účelom zlúčenia rodiny).

Krajský súd považoval skutkový stav zistený správnym orgánom za správny; z právnej stránky správny orgán správne aplikoval príslušné ustanovenie zákona o štátnom občianstve. Súd prvého stupňa uviedol, že pri udeľovaní štátneho občianstva je potrebné postupovať mimoriadne dôkladne. Podľa platného právneho stavu záleží iba na správnej úvahe orgánu, ktorý vo veci koná, či štátne občianstvo udelí alebo nie. Na udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky nie je právny nárok. Absencia odkazu na zákon o správnom konaní vo výrokovej časti rozhodnutia

správneho orgánu nie je skutočnosťou, ktorá by odôvodňovala jeho zmenu alebo zrušenie.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca, prostredníctvom JUDr. F. T., odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd neposúdil otázku jeho štátneho občianstva v kontexte Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Bolo mu odňaté právo konať pred súdom, pretože ho krajský súd na pojednávaní nevypočul. Žalobca veľmi dobre ovláda slovenský jazyk, preto krajskému súdu nič nebránilo, aby ho vypočul. Uviedol, že je logické, aby všetci rodinní príslušníci mali rovnaké štátne občianstvo – jeho manželka aj jeho syn majú slovenské štátne občianstvo, len žalobca je občanom bývalej Juhoslávie.

Žalovaný sa vo svojom písomnom vyjadrení stotožnil s rozsudkom krajského súdu. Uviedol, že žalobca uzatvoril manželstvo so slovenskou štátnou občiankou dňa 15. januára 2000 v Bratislave a povolený pobyt na území Slovenskej republiky mu bol až dňa 16. marca 2005, čo vyplýva zo stanoviska Oddelenia cudzineckej polície v Bratislave zo dňa 24. marca 2005, č. PPZ-35/OCP-BA-D/2005. Dovtedy sa na území Slovenskej republiky zdržiaval len počas krátkodobých víz. Žiadosť o udelenie štátneho občianstva podal dňa 3. januára 2005. Skutočnosť, že žalobca uzatvoril manželstvo so slovenskou štátnou občiankou, bola zohľadnená aj pri rozhodovaní o povolení jeho trvalého pobytu ako cudzinca na území Slovenskej republiky podľa zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov. O povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky mohol požiadať hneď po uzatvorení manželstva v roku 2000. Žalovaný preto nemohol v čase podania žiadosti žalobcu z jeho krátkodobého pobytu na území Slovenskej republiky posúdiť mieru integrácie žiadateľa do spoločnosti, jeho záujem žiť a pracovať na Slovensku, dodržiavať právny poriadok Slovenskej republiky, a tak nemohol ani vylúčiť prípadnú účelovosť manželstva aj podanej žiadosti. Poukázal na to, že pokiaľ žalobca v odvolaní odkazuje na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zrejme má na mysli Európsky dohovor o štátnom občianstve prijatý na pôde Rady Európy (publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 418/2000 Z.z.). Jeho princípy boli začlenené aj do zákona o štátnom občianstve.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, aj keď z iných dôvodov, aké namietal žalobca.

V predmetnej právnej veci ide o konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.), podľa ktorej súdy preskúmajú zákonnosť právoplatných rozhodnutí správnych orgánov vydaných v správnom konaní, ktoré sa dotýkajú práv fyzickej alebo právnickej osoby, resp. ktorými boli fyzické osoby alebo právnické osoby takým rozhodnutím ukrátené na svojich právach. V konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa

vyžaduje obligatórne zastúpenie žalobcu advokátom s výnimkou prípadov, ak má žalobca sám právnické vzdelanie, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho na súde koná; výnimkou z obligatórneho zastúpenia advokátom sú ďalej veci, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany (§ 250a Občianskeho súdneho poriadku).

Na žalobcov prípad (konanie vo veci nevyhovenia žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky) sa výnimka z obligatórneho zastúpenia žalobcu advokátom nevzťahuje.

Povinnosť zastúpenia žalobcu advokátom v správnom súdnictve podľa § 250a Občianskeho súdneho poriadku, najmä pri podaní žaloby, ktorá má špecifické náležitosti, vychádza z nevyhnutnosti právnych znalostí žalobcu.

Preto krajský súd dôvodne vyzval žalobcu výzvou zo dňa 6.júla 2006, okrem iných, na predloženie plnej moci na zastupovanie advokátom pod následkom zastavenia konania. Žalobca na výzvu reagoval podaním zo dňa 22.augusta 2006, v ktorom priložil aj plnú moc na zastupovanie, ktorú mal udeliť advokátke JUDr. J. K. (č.l. 20). Táto plná moc je podpísaná len žalobcom, nie advokátkou, čo nepreukazuje, že plnú moc na zastupovanie prijala, nakoľko plná moc je listinou osvedčujúcou uzatvorenie dohody o plnej moci medzi zastúpeným a zástupcom, teda má byť podpísaná oboma stranami (tak zástupcom ako aj zastúpeným). Navyše, na druhej strane plnej moci je informácia, z ktorej vyplýva, že by plná moc mala byť overená notárom, na osvedčení však chýba podpis notára, resp. pracovníka povereného notárom. Z uvedených dôvodov súd nemohol takúto plnú moc akceptovať, pretože nespĺňala základné náležitosti (chýbal podpis zástupkyne – advokátky, podpis žalobcu nebol overený).

Na pojednávaní pred krajským súdom dňa 18.marca 2008, na ktorom bol žalobca osobne prítomný, žalobca udelil do zápisnice plnú moc JUDr. F. T. V zápisnici je podpis žalobcu aj JUDr. F. T.. Nevyplýva z nej, či JUDr. F. T. je advokátom v zmysle ustanovenia § 250a Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 2 a § 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o advokácii).

Krajský súd ďalej konal so zástupcom JUDr. F. T. bez toho, aby zistil, či ide o advokáta – vyjadroval sa na pojednávaní pred krajským súdom dňa 18.marca 2008, je uvedený v úvodnej časti napadnutého rozsudku krajského súdu, napadnutý rozsudok mu bol doručovaný, podal odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že JUDr. F. T. sa v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory nenachádza, rovnako sa nenachádza ani v zozname advokátov, ktorým bol pozastavený výkon činnosti (www.sak.sk). Na základe toho Najvyšší súd Slovenskej republiky vyzval JUDr. F. T. výzvou zo dňa 2. apríla 2009, aby v lehote 7 dní od doručenia výzvy preukázal, že je členom Slovenskej advokátskej komory a vykonáva činnosť advokáta. JUDr. F. T. túto výzvu prevzal dňa 7. apríla 2009, t.j. lehota na preukázanie uvedených skutočností mu uplynula dňa 14. apríla 2009 (utorok). V tejto lehote, ale ani po jej uplynutí (až do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu) JUDr. F. T. na výzvu nereagoval.

Krajský súd v Bratislave odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, keď vzhľadom na nedostatok kvalifikovaného zastúpenia žalobcu advokátom v zmysle ustanovenia § 250a Občianskeho súdneho poriadku konal len s JUDr. F. T., ktorý nespĺňa podmienky § 250a Občianskeho súdneho poriadku, a nie so žalobcom. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s argumentom žalobcu, že ho krajský súd nevypočul, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Žalobca sa osobne zúčastnil pojednávania pred Krajským súdom v Bratislave dňa 18. marca 2008 a mal možnosť vypovedať. Bolo len na žalobcovi, či toto svoje právo využije alebo nie; žalobca však svoje právo vypovedať a vyjadriť sa k veci nevyužil.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 S 189/2006-28 zo dňa 18. marca 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), v ktorom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení.

V ďalšom konaní Krajský súd v Bratislave vyzve žalobcu na predloženie plnej moci na zastupovanie advokátom v zmysle ustanovenia § 250a Občianskeho súdneho poriadku, tak aby advokát spĺňal podmienky ustanovenia § 2 a § 3 zákona o advokácii. Na základe následnej reakcie žalobcu bude postupovať v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a hmotnoprávných predpisov. Rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 5. augusta 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová